

Polyfunkčný komplex Nová Cvernovka, dopravné riešenie dendrologický prieskum.

Predmetom tohoto materiálu je dendrologický prieskum drevín rastúcich v Bratislave mestskej časti Ružinov na Trnavskej ceste dotknutých navrhovaným dopravným riešením pre polyfunkčný komplex Nová Cvernovka.

Riešené územie je v súčasnosti stredný deliaci pás medzi jednotlivými komunikáciami na Trnavskej ceste. V tomto páse sa nachádzajú výsadby stromov a kríkových skupín v trávnatých plochách.

V záujmovom území bolo hodnotených 11 ks solitérnych drevín dotknutých plánovanou úpravou komunikácie s umožnením neriadeného otáčania. Ako podklad pre hodnotenie bola použitá situácia územia a dopravné riešenie.

Prieskum drevín nachádzajúcich sa na riešenom území bol vykonaný v januári roku 2007. V tabuľkovej časti je spracované sadovnícke hodnotenie drevín.

Princíp systému hodnotenia zelene spočíva v tom, že sa pri drevinách zakreslených v inventarizačnom pláne, určí druhová skladba a zmerajú sa najdôležitejšie údaje t.j. výška, obvod kmeňa a priemer koruny, veková kategória. Komplexné posúdenie zdravotného stavu, perspektív vývoja a vzhľadových vlastností určuje sadovnícke hodnotenie jednotlivých drevín. V poznámke sú zachytené ostatné dôležité, v predchádzajúcich bodoch neuvedené hodnoty tak, aby bolo možné dreviny vyhodnotiť čo možno najúplnejšie. Získané údaje sú usporiadané kvôli prehľadnosti do tabuľky.

Meranie veľkostných hodnôt:

- o b v o d k m e ň a sa meria vo výške 130 cm nad zemou.

- p r i e m e r k o r u n y sa spravidla meria ako pôdorysný priemet koruny na terén. Namerané hodnoty sa zoradujú do kategórii, ktoré umožňujú priame optické rozlíšenie veľkostných skupín.

v ý š k a sa zisťuje meraním. Nakoľko sa dreviny, najmä mladšie exempláre, každoročne výškovo menia, výška sa vyjadruje v rozmedziach po 5 m,

- v e k o v á k a t e g ó r i a - údaj potrebný pre rozhodovanie ako s hodnotenou plochou ďalej zaobchádzať. Jeho presné zistenie býva veľmi obtiažne. Pre potreby praxe však postačuje zaradenie drevín do vekových kategórií po 20. rokoch.

- s a d o v n í c k e h o d n o t e n i e - toto kritérium zahrňuje integrujúcim spôsobom prakticky všetky kvality drevín, ktoré nebolo možné vyjadriť nameranými hodnotami. Je to v podstate klasifikátor, ktorý definuje kvalitu drevín podľa stupňa ich účinnosti ako účelovej a funkčnej zložky prírodnej časti životného prostredia. V tejto práci je použitá metodika vypracovaná na Záhradníckej fakulte v Lednici na Morave, kde jednotlivé kvalitatívne stupne sú bodované, kde najkvalitnejšie dreviny dostávajú 5 a najmenej hodnotné 1 bod.

Aby bolo možné sa na pláne okamžite orientovať o kvalitách drevín zaradených do jednotlivých skupín, sú tieto v situácií farebne označené podľa sadovníckych hodnôt: 5 bodov - červená farba, 4 body - modrá, 3 body - zelená, 2 body - hnedá, 1 bod - žltá farba.

Dendrologický prieskum bol vykonaný v zmysle platných legislatívnych predpisov: Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny a Vyhlášky č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane prírody a krajiny a Vyhlášky č. 492/2006 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška č. 24/2003.

Veľkosť stromov sa zisťuje meraním obvodu kmeňa vo výške 130 cm nad zemou alebo meraním ich výšky, ak obvod kmeňa nepresahuje 10 cm (§ 36 ods. 2). Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením (§ 36 ods. 3).

Spoločenská hodnota drevín určená podľa § 36 sa upravuje prirážkovým indexom podľa prílohy č. 35. Spoločenská hodnota drevín sa vypočíta tak, že sa spoločenská hodnota uvedená v prílohe č. 33 vynásobí súčinom prirážkových indexov uvedených v prílohe č.35.

Spoločenská hodnota drevín vyjadruje ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje aj s prihliadnutím na plnenie mimoprodukčných funkcií.

V tabuľke hodnotených drevín je uvedená spoločenská hodnota podľa druhu a obvodu kmeňa, prirážkové indexy (poškodenia, veku) a upravená spoločenská hodnota.

Tabuľka hodnotených drevín:

P.č.	Názov dreviny	obvod kmeňa	Ø k oruny	výška	vek	sad. hodn.	Poznámka	Spoloč. hodnota	index poškodenia	index vek	Hodnota upravená
1	Celtis occidentalis	100	4-6	10-15	20-40	3	v 0,8 m 2x	23 000	0,80	1,00	18 400
2	Celtis occidentalis	55	2-4	5-10	20-40	3		13 000	1,00	1,00	13 000
3	Negundo aceroides	106	4-6	10-15	20-40	3	v 0,8 m 2x	26 000	0,80	0,90	18 720
4	Acer platanoides	50	4-6	10-15	20-40	3		11 000	1,00	1,10	12 100

5	Corylus colurna	24	0-2	0-5	0-20	3		4 500	1,00	0,90	4 050
6	Robinia pseudoacacia	212	4-6	0-5	40-60	2	torzo, dutina na kmeni	45 000	0,40	1,00	18 000
7	Aesculus hippocastanum	143	4-6	10-15	40-60	3		35 000	1,00	1,00	35 000
8	Aesculus hippocastanum	160	4-6	10-15	40-60	3		35 000	1,00	1,00	35 000
9	Robinia pseudoacacia	280	4-6	5-10	40-60	2	rany, dutiny	58 000	0,60	1,00	34 800
10	Corylus colurna	27	0-2	0-5	0-20	3		5 000	1,00	0,90	4 500
11	Aesculus hippocastanum	150	4-6	10-15	40-60	3		35 000	1,00	1,00	35 000
12	Acer platanoides	150	6-8	10-15	40-60	3	presychajúce konáre	35 000	0,80	1,10	30 800
A	Spiraea x vanhouttei, Rosa rugosa	50 m2		1,20	0-20	3		15 000	1,00	0,90	13 500
B	Pyracantha coccinea	15 m2		1,20	0-20	3		8 500	1,00	0,90	7 650
C	Cornus alba	15 m2		1,20	0-20	3		4 500	1,00	0,90	4 050
D	Spiraea x vanhouttei	70 + 40m2		0,2	0-20	3	zmladená	11 000	1,00	0,90	9 900
	SPOLU:							364 500			294 470

Pri výpočte spoločenskej hodnoty boli použité nasledovné koeficienty:

b)	0,4	- ak je drevina poškodená alebo iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí nad 60 % (ťažké poškodenie)
c)	0,6	- ak je drevina poškodená alebo iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 26-60 % (stredné poškodenie)
d)	0,8	- ak ide o drevinu z náletu alebo výmladkov a ak jej výskyt nie je v súlade s využívaním konkrétnej plochy územia - ak je drevina poškodená alebo je iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 11 – 25 % (slabé poškodenie)
e)	0,9	- ak ide o krátkoveké dreviny
f)	1,1	- ak ide o dlhoveké dreviny

Niektoré dreviny sú mladé (liesky vysádzané ako náhradné výsadby v roku 2002/2003) a preto je možné ich presadiť na iné miesto nachádzajúce sa mimo záber stavby.

Na presadenie stromov je možné použiť špeciálny mechanizmus typu Vermeer. Pred začatím samotných výsadiieb je potrebné uskutočniť presné vytýčenie inžinierskych sietí, aby nedošlo k ich poškodeniu ako i dodržať od nich bezpečnostnú vzdialenosť.

Najvhodnejšie je uskutočniť presadbu stromov firmou, ktorá výsadbu realizovala. Na novom mieste je treba prevezený strom umiestniť podľa svetových strán tak, ako bol na pôvodnom stanovišti. Presadenie stromu treba uskutočniť pred začatím výstavby objektu vo vhodnom agrotechnickom termíne (v mimovegetačnom období).

Bratislava, január 2007

Ing. Katarína Serbinová